

Megnyílt a lehetőség, hogy más zenei szervezetek is csatlakozhassanak a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségéhez

Közgyűlés beszámolókkal, vendégekkel, vitákkal

A Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége közgyűlést tartott, amelyen értékelték az elmúlt időszak eseményeit, a szervezet működését. A tanácskozáson vendégként részt vett Devich János, a Zeneművészeti Bizottság elnöke, valamint dr. Gyimesi László, a Nemzeti Érdekegyeztető Tanács elnöke. A pénzügyi mérleg mellett szó esett a fővárosi zenekaroknak osztott, közel másfél milliárd forintról és az új besorolás elveiről is.

A szervezet elnöke, Kovács Géza hangsúlyozta, bár örülnek annak az összegnek, amelyet a fővárosi zenekarok állami támogatásként kaptak, de nem értenek egyet a szétosztás módjával, amely nélkülözött minden előzetes egyeztetést, hatástanulmányt. Úgy látja, hogy a szakmai szervezeteknek szinte nincs mozgásterük, a tárcával akadozik a párbeszéd. Ennek ellenére próbálják célkitűzéseiket megvalósítani, a szervezeteket minél jobb helyzetbe hozni. Ezen dolgozik a szövetség főtítkára, Popa Péter, Devich János, a Zeneművészeti Bizottság elnöke és dr. Gyimesi László, az MZTSZ főtítkára.

Kovács Géza szót ejtett arról is, hogy a Budapesti Fesztiválzenekar a vezetőváltást követően jelezte szándékát a szövetségbe való visszatérésre, valamint arról is, hogy a PEARLE, amely 250 ezer munkavállalót tömörít, nemsokára megrendezi a szokásos, félévenként esedékes konferenciáját. Külön kiemelte a IAMA kongresszust, amelyet a Művészetek Palotájában rendeztek meg, s amelyen – más előadók között – Lendvai György a nehéz helyzetben lévő együttesek hazai megoldásairól tartott előadást.

Problémaként említette, hogy a Kossuth-díj bizottságban jelenleg nincs komolyzenész...

Popa Péter főtítkár a szövetség és azon belül a Zenekar újság anyagi helyzetét ismertette. Eredményesnek ítélte az elmúlt év gazdálkodását, bár hozzátette, a szerzői jog változása jelentős forrásokat vont el többek között az EJI-től (Előadóművészi Jogvédő Iroda), amely eddig nagymértékben támogatta mind a szövetséget, mind pedig a Zenekar újságot.

Kitért a civil szervezetek csökkenő támogatásaira, amely különösen érzékenyen érinti az ernyőszervezeteket. Többek között ezzel magyarázta a Magyar Zenei Tanácsban kialakult helyzetet, illetve a civil szervezetek csökkenő szerepét. Kiemelte azonban: az előadó-művészeti törvény változásánál el tudták érni, hogy a zenekarok tényleges létszámát számolják. Kitért az ezzel kapcsolatos hatástanulmányok szerepére, tovább-

bá arra, hogy a szövetség adatbázisa kulcsszerepet játszik a jogszabály-változások következményeinek modellezésében. Bizik tehát abban, hogy egyre fontosabbá lehet tenni a szövetség szerepét.

Évek óta húzóóda kezdeményezés végére került pont az alapszabály módosítása során: a szövetség tagjai egyhangúlag támogatták, hogy a jövőben kamarazenekarok, kamaraszimfonikus zenekarok, kórusok és félhivatásos komolyzenei együttesek is lehetnek tagjai a szövetségnek, amennyiben műfajonkénti egyesületekbe tömörülnek, jogi státuszt szereznek, és ezen keresztül kérik felvételüket.

Ezt követően a Zeneművészeti Bizottság elnöke, Devich János tájékoztatót tartott a bizottság munkájáról, illetve a miniszternek javasolt besorolások háttéréről. Elismerte, hogy az új kategóriákba történő besorolással egyéni érdekek sérülhetnek. Javaslatukat a beküldött önrétekelések és más adatok alapján készítették el. Ezekből kiderült az is, hogy a zenekaroknak, énekaroknak milyen regionális feladataik vannak, s a nemzetközi kitekintést is figyelembe véve, milyen kulturális missziót látnak el. A bizottság tagjai úgy vélték, a hat nagyváros koronaként ül az ország térképén, ezért kapták meg az ezekben működő zenekarok a nemzeti címet. Hasonló döntést hozott a Színházművészeti Bizottság is. Fontosnak tartották, hogy ne csak a főváros jusson szerephez, hiszen ezek a vidéki települések keményen harcolva, kulturális missziót teljesítettek. Ennek fejlesztését, továbbbépítését nagyon fontosnak tartják.

Devich János hozzátette, az adathalmazból egyetlen dolog hiányzott, ez pedig a minőség. A bizottság öt tagja nem mondhatja azt, hogy melyik együttes kiváló, mégis úgy vélik, akik a nemzeti kategóriába kerültek, azok megkérdőjelezhetetlenek szakmai szempontból is, ráadásul lényeges kulturális missziót látnak el.

Kérdésre reagálva hozzátette, a Budapesti Filharmóniai Társaságot mindaddig nem tudják besorolni, amíg nem felel meg a törvényi előírásoknak. Tudja, hogy milyen remek munkát végeznek, hiszen maga is 24

évig a tagja volt, azt azonban problémának tartja, hogy a Magyar Állami Operaházba nem hajlandóak betagozódni...

Dr. Gyimesi László, a NEÉT elnökeként arról beszélt, hosszú távú egyeztetést folytatnak, s a NEÉT száz százalékban egyetértett a bizottság javaslatával. Elmondta azt is, a zenei terület képes megszervezni magát, nem szolgáltatathatják ki ezért külső döntéshozóknak. Kiemelte, nagy kérdés, hogy a kategorizálás milyen célt szolgál, milyen különbség lesz a három kategóriába sorolt együttesek között. Ha ugyanis a nemzeti címet elnyert társulatok többlet-feladatokot kapnak, akkor ezekhez a teendőkhöz plusz-források szükségesek.

Az előadó-művészeti törvény alapján kiosztható összegek nem növekedtek, eközben a kormány plusz forrást talált a zenekaroknak s az Operaháznak is. Amennyiben maradnak a költségvetés most megismert főbb számai, akkor csak egymástól lehet elvenni pénzt. Megemlítette azt is, hogy a nemzeti és a kiemelt kategória tartozik a normatív jellegű csoportba, de emellett van pályázati csoport. Ehhez ki kell dolgozni egy felosztási szabályzatot, szempontrendszer alapján. Felvetette annak a lehetőségét, hogy a miniszter akár minden évben döntsön ezekről a besorolásokról...

Gyimesi László emellett az EJI-ről is szólt néhány szót. Elmondta, a szerzőjogi törvény módosítása talán az EJI-t érintette a leginkább, s ennek hatásait valószínűleg maguk a jogalkotók sem gondolták végig. Az előadóművészi jogok terén akad ugyanis egy olyan réteg, amelynek tagjai nem azonosíthatóak. Ismeretlen előadóművészekről van szó, viszont komoly összeg illetné meg őket, s ezt a pénzt eddig kulturális és szociális célokra fordította a szervezet. Ebből támogatták például a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségét is... A művészeknek adott, kamatmentes lakáskölcsönt már megszüntették, szociális téren is felezni kellett a segélyekre fordítható összeget. Eközben a pénz nem tűnt el, de ennek nyertesei főként a külföldi előadók...